

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mo'oca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

Leidžia ir Redaguoja

A. SUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. d. Mo'oca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Gegužės — Maio 23 d.

Nr. 21 (308)

Kareiviai ir darbininkai padarė pervesma Bolivijoje

Imigracijos įstatymas

Brazilijos imigracijos departamentas yra paruošęs naują imigracijos įstatymo projektą, kuriuo bus reguliuojamas ir tvarkomas svetimšalių įvažiavimas Brazilijoje ir žiūrima nustatytos kvotos.

Raupsuoties ligoninės

Greitai prasidės didelė ligoninių statyba sergantiems raupsais ligoniams Tokios ligoninės bus pastatytos Rio, Pernambuco, Pará, Minas ir Rio Gr. do Sul.

Luiz Carlos Prestes žmona bus ištremta

Užbaigus tardymą, Brazilijos komunistų vado žmona Maria Prestes bus ištremta iš Brazilijos. Ji yra vokiečių tautybės, priklausė Vokietijos kompartijai. Ištremta ji bus tur būt į Vokietiją.

Suspendavo politinių kalinių laikymą

Rio de Janeiro vyriausybės parengimu, tapo suspenduotas politinių kalinių vizitavimas. Šitas patvarkymas liečia visus politinius kalinius ir niekam nesudaro jokių privilegijų, taip ir Rio distrito gubernatoriui ir parlamentui atstovams.

Indijai užpuola ir žudo gyventojus

Iš Pará estado pranešama, kad Indijai dideliais būriais buvo užpuolę Pará estado miestuką Conceição ir nužudė 14 šio miesto gyventojų ir pavogė keliolika vaikų. Indijai yra tikri Brazilijos gyventojai, gyvena miškuose laukiniu gyvenimu.

Brazilijos eksportas

Brazilijos eksportas įvairių ūkio produktų šiais metais smarkiai pakilo. Kava, vata, kakao, oda, cukraus, mėsos ir visokių vaisių parikalavimas užsieny didelis.

Didelis žemės drebėjimas Kinijoje

Iš Šangajaus pranešama, kad Pingšūn provincijoje, perėitą šeštadienį įvyko žemės drebėjimas nuo ko žuvo labai daug žmonių. Mieste Pingšūn 70% namų tapo sugriauta.

Kadernetos

Jau reikia išsinti kadernetos, kaip — "Carteira de Identidade", "Carteira Profissional", kreipkitės šio laikraščio redakcijai. Be to, rasime prašymus, darome vertimus ir kitokius reikalingus dokumentus paruošiamė greitai ir daug pigiau negu kitur.

Rua da Mo'oca, 424 S. Paulo.

Gal greit Vokietija puls Austrija

Abisinijos vyriausybė dar egzistuoja

Bolivijos vyriausybė nori „valstybinio socializmo“

Pereitą pirmadienį Bolivijoje padarytas vyriausybės pervertimas. Bolivijos ex-kariai, studentai ir darbininkai nuvertė Tejada Sorzano vyriausybę ir suorganizavo provizorinę valdžią iš 4 kariškių ir 4 civilių. Perversmas įvyko be kraujo praliejimo; Senoji vyriausybė pasidavė sukilėliams ir atsistatydino. Vyriausybės priešakinį atsistojų pulk. Toro. Sukilėliai savo manifeste kritikuoja seną valdžią, kad ji valstybėje buvo įkūrusi turėjų ir privilegijuotų luomų valstybę ir į beturčius mažai buvo kreipiama dėmesio.

Beto nūje ji Bolivijos vyriausybė pareiškė neturinti noro įsteigti diktatūrą; Bolivijos vyriausybės priešaky bus kairiųjų grupių žmonės ir bus vykdomas „valstybinis socializmas“, kuris globos vietinį ir užsieninį kapitalą ir laikysis senos vyriausybės pasirašytų sutarčių. Taigi, naujos vyriausybės politika labai neaiški ir kaip ji „valstybinį socializmą“ vykdytų, sunku suprasti. Nelabai seniai panašus pervertimas įvyko ir Paragvajaus valstybėje.

Vokietija tikrai ruošiasi padaryti Austrijoje pervesma ja pasigrobtį

Jei Europoje kils kokia avantiūra artimiausiu laiku, tai ji kils iš Vokietijos. Greitos nacių avantiūros tikisi Europa. Šiandiena jau nebepasitais, kad vakiečiai greitai laiku mėgins žengti Austrijoje, ten padarys pervesmą ir ją pasigrobs. Taip rašo francūzų spauda. Be to, Vokietija tokiam savo planui esą ieškojusi paramos pas anglus. Jei tik anglai nesikiš-

tų į vokiečių puolimą Austrijoje ir laikytusi neutraliai, tai Vokietija, užėmusi Austriją, atsiskakytų savo kolonijų, kurias turi paėmę anglai. Anglai esą tokį Hitlerio pasiūlymą priėmė. Vadinan, anglai pritaria Austrijos užgrobiti mu. Francūzų spauda pažymi, kad Vokietija laukia tik geros progos ir kiekvieną dieną yra pasiryžusi padaryti savo tvarką Austrijoje.

Papa dar bijo vainikuoti Italijos — Abisinijos imperatoriumi

Italams užėmus Abisinijos sostinę Addis Abebą, Romoje tuojaus pasikelbė, kad visą Abisiniją yra jos ransė ir Italijos Emanueli apšaukė Italijos — Abisinijos imperatoriumi. Bet Papi dar bijosi jį vainikuoti, mat gali abisinai dar gerokai suduoti italams ir šventąjį Emanuelio III karūną gali išniekinti. Didesnė Abisinų dalis

yra abisinų rankose. Abisinų valdžia taip pat egzistuoja ir nelabai toli Addis Abebo, mieste Gore yra visą Abisinijos vyriausybę, kurios priešaky „ras“ Desta. Mat negusas išvykdamas Palestinoje, perkėlė, visą vyriausybę į Gore. Taigi, dar toli gražu italams paimti Abisiniją.

L. M. M. R. „RYTAS“

23 GEGUZES 23

ŠEŠTADIENI Puikioje „LYRA“ salėje Rua São Joaquim 329
Prie Lega Lombarda Salės.

(ši gatvė prasideda gale rua Liberdade ir pradžioje Vergueiro. Fondės 36, 38, 39, 42). Rengia malonų lietuviams pasilinksminimą —

VAKARA

Scenoje bus statoma įdomi 4-ųjų veiksmų drama.

„VERGIJOS GRUŪVĖSIUOSE“

Graudus, širdį geliantis iš Didžiojo Karo laikų Lietuvos kaimo šeimyninio gyvenimo vaizdas. Kas iš „Karolio Tetos“ juokėsi, čia tikrai verkis. Visiems! Seniems, jauniems ir mažiems būtina matyt šią dramą, kuri Lietuvoje buvo statoma su dideliu pasisekimu ir PIRMA KARTĄ lietuviams S. Paulyje ją matys š. m. Gegužės 23 d. gražioje salėje „Lyra“, kur po graudžios dramos bus linksmi šokiai iki 4 v. ryto. Pradžią 8 v. v. Nepamirškite įsigyti pakvietimus iš anksto pas „Ryto“ narius ir platintojus. RENGĖJAI.

Maršelas Bádoglio nenorj būti Abisinijoje

Italijos maršelas Bádoglio, kuris tapo paskirtas užgrobtos omės vicekaralium, aplėdo Abisiniją ir vyksta Romon. Abisinijon žada daugiau nebegrįžti. Bádoglio pareigas eis maršelas Graziani, kuris jau atvyko Addis Abebon.

Bolivijos darbininkams pakeltos algos

Nauja Bolivijos vyriausybė įsakė visų fabriky darbininkams padidinti algas. Kas nepadidins savu noru, turės sumokėti trigubą darbininkui algą. Kareiviams ir valdžios tarnautojams taip pat bus padidintos algos.

Kuboj naujas prezidentas

Kuboj pradėjo eiti pareigas neseniai išrinktas naujas prezidentas gener. Miguel Gomez, kuris pasakė savo programinę kalbą, pažadėdamas daug visokių „gerbių“, ypač darbininkams daug žada, o ką duoda?...

Italai ištremė svetimšalius

Italų vyriausybė ištremė iš Addis Abebo daug svetimšalių, kurie esą špionavę. O ilalų kariuomenės teismas daug abisinų sušaudė nežinia už ką.

Amerikos lietuvių protestai

75 Amerikos lietuvių organizacijos bendrai pasiuntė Lietuvos vyriausybei protestą, dėl ruošiamų „seimo rinkimų“, kuriame dalyvaus tik vieni tautininkai. Amerikos lietuviams smurkia Lietuvos valdžios tokį smurtą ir reikalauja, kad visa lietuvių tauta rinktų seimą ir statytų kandidatus.

Dabar rinkimai bus tokie: Smetona surašys kandidatus, žinoma, visus savo švogerus ir kūnus, ir už tuos kandidatus lėps visiem balsuoti.

Sovietai baus senbernius

Sovietuose ruošiamas įstatymas, kurio tikslas esąs didinti šeimynas ir apdėti mokėsciais senbernius. Sovietams pasidarė svarbu turėti kuo didžiausį gyventojų skaičių, o tuo tarpu daug šeimynų visai neturi vaikų ir daug žmonių nenori nei šeimynų kurti. Taigi, kas pasiekęs subrendusio amžiaus neapsives, tas turės mokėti tam tikrą mokėstį valstybei; turės mokėti mokėsti ir tos šeimynos, kurios vaikų neturi. Iš tų mokėscijų bus duodama parama šeimynoms, kurios augina vaikus.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

B. Petrašiūnas, S. Bajorūnas, J. Romano, V. Bartkus, R. Urbonas, N. Nacevičius, A. Aleksandravičius, K. Škaitis, O. Tolutytė, J. Jankauskas, E. Gasiunaitė, J. Glemža, B. Dunča, B. Lašinskas, K. Merkys, J. Mendes.

Apžvalga

Lietuviai garsina rusus

LIETUVOS KARALIAUS AUGUSTO II VIESPATAVIMAS

NEPRISIPAŽISTA PRIE «GEDIMINO»

Vienas mūsų korespondentas buvo rašęs apie kun. Suginto Gedimino ordeną, kad jis dėl jo dabar turi daug klapato ir rūpesnio, o taip pat ir baimės, kad tas «Gediminas» neatitektų kitam, arba — negrįžtų Lietuvai. Nes jau tiek daug laiko esą praėję, kaip k. Sugintas išmeldė «Gediminą», o jo vis negauna.

Kun. Sugintas perskaitęs tą žinutę mūsų laikraštyje, panorėjo užginčyti «šviesoje», kad jis dėl «Gedimino» visai nemano sigrėti ir kad jis, tą «Gediminą», jei tik jam pavyks surasti, atiduos «Aidui».

Dėl dovanojimo, tai, pasakysime, kad Sugintas bereikalingai beždžioniauja. Jeigu jis «Gediminą» pažada dovanoti Aidui, tai kam jis taip meldė jo, o vėliau kuomet nebuvo paskubintas įteikti, daug kam yra pasakojęs, kad gročiausia kons. Gaučys Gediminą pardavė ar pasisavino. Dėl to ordo ne net ir į laikraščius k. Sugintas žadėjo paskelbti ir padaryti «sarmatą» konsuliui. O dabar taip staigiai jis jo išsižada ir siūlo Aidui.

Aidas blėkučė negarbina ir jam jos nereikalingos. Tai Kun. Suginto zobovėlė, kuria jis galės džiaugtis, kuomet jam, atsiprašius konsulą, jį bus įtelkta.

Sugintas ne tik išmeldė sau tautišką medalikėlį, bet prašė konsulą, kad tas išrūpintų «Gediminą» ir vienam žemės pardavimo agentui už didelius jo «nuopelnus tautai ir valstybei». Tas, gal būt, irgi netiesa?

Taip, tai yra tiesa, kaip ir su Suginto tautiškų medaliku ir dideliu jo susigrauzimu, kad iki šiol dar jis jo neturi.

SVEIKINA KONSULATO PERSONALĄ

Šio mėnesio 20 dieną Lietuvos Konsulatas São Paulo šventė 7 metų jubilėjų. Nes jau suėjo lygiai 7 metai kaip pas mus tapo įsteigtas Lietuvos Konsulatas.

Ar tas jubilėjus turi kokios nors reikšmės mūsų kolonijoj, ar ne, čia nekalbėsime, tik pažūrėsim, kaip į Konsulatą židri litemos peniukšlai «lietuvų namai».

Konsulatas yra tokia įstaiga su dirbančiu keletos žmonių personalu. Lietuvos Konsulato S. Paulo personalas susideda iš 3 žmonių: Konsulo P. Gaučio, sekretoriaus S. Remenciaus ir sargo — kurjerio A. Šimbelio. Kadan gi pastarasis kurjeris, turi daug darbo, tai dar konsulas Mačiulis savo nuo žitra samdė antrą prie kurjerio tarnautoją, kuris pasiliko iki dabar, tai J. Čiuvinškas.

Minint Konsulato 7 metų jubilėjų, «lietuviškų namų» litemos peniukšlai per laikraštį «Lietuvij» sveikino konsulatą su 7 metų sukaktuvėmis, išvardindami kiekvieną konsulate dirbantį asmenį, tik «pamiršo» įvardinti kurjerį A. Šimbelį, bet vietoj jo, sveikino J. Čiuvinšką, tituluodami — konsulato valdininkas, atsargos kapitonas P. J. Čiuvinškas». Bet gi Čiuvinškas nėra joks valdininkas, o tik laisvai samdomas prie konsulato darbininkas. Tai kam jį reikėjo sveikinti o «uzmiršti» kurjerį, atsargos puskarininkų A. Šimbelį kuris daug aukščiau stovi už Čiuvinšką? Kurjeris veikia prie konsulato nuo pat jo įsteigimo, o «atsargos kap.» užimamoji vieta konsulate yra lygi nulliui.

Taigi, «lietuviškų namų» personas, norėdamas pagerbti Lietuvos konsulatą su jo sukaktuvėmis ir konsulato tarnautojus, su savo sveikinimais, pažemino visą konsulatą. Mat, jiems negarbinga buvo sveikinti konsulato kurjerį ats. puskarininkį A. Šimbelį, tai vietoj jo, pasveikino kokį tai eks — kapitoną.

Pietų Amerikon atvyko Lietuvos operos žvaigždės: Kipras Petrauskas, Vincė Jonuškaitė, Petras Oleka, Juozas Mažeika ir Ipolitas Nagrodskis — Nauragis. Jie pakviesti Buenos Aires «Colon» teatran dainuoti kelias operas.

Lietuvos dainininkai Buenos Aires mieste dainuos šešias savaites, o su kelionėmis užsieniuose išbus apie 3 mėnesius.

Buenos Aires teatras «Colon» garsus visame pasaulyje savo didumu, puošnumu ir garsiausias dainininkais. Šiame teatre dainuoja pasauliniai dainininkai. Kipras Petrauskas jau nebe pirmą sykį Colon teatre pasirodys; jis ten dainavo jau 1929—30 metais.

Vadinasi, jei toks garsus pasaulinis teatras pakvietė Lietuvos operos dainininkus dainuoti, tuo pačiu pripažįstamas lietuvių dainininkų talentas ir tuo daroma garbė lietuvių tautai, kad turi pasaulines garsenybes. Tačiau ne taip yra, kaip atrodo.

Gegužės 15 d. tarp daugelio kitų, sykiu pravažiavo pro Santos uostą ir minėti Lietuvos operos dainininkai. Brazilijos žurnalistai laive Neptunia su jais pasikalbėjo, juos nufotografavo ir S. Paulo dienraščiuose tilpo jų fotografijos, kur pažymėta — rusų dainininkai.

Vadinasi Lietuvos operos žvaigždės garsina ne lietuvių, bet rusų varda.

Čia, žinoma kiekvieno laisvas pasirinkimas ir kokiomis nori, tokiais plunksnomis ir puošiasi. Taip, kaip Lietuvos operos dainininkai puošiasi rusiskom plunksnom.

Panašiai buvo su Kipru Petrausku ir 1929 m., kuomet jis buvo atvykęs Brazilijon; K. Petrauskas buvo vadinamas rusų ir tik su rusais turėjo reikalų.

Kuomet tuometinis «Lietuvių Klūbas» suruošė jam pagerbti vakarą tai Petrauskas tik skubotai, penkiomis minutėms buvo užėjęs su keliais į tą vakarą. Mat, neturėjo laiko, liuoslaiki jis praleisdavo lošimų klubuose ir visur buvo vadinamas «tenor russo».

Lietuviai gali didžiūotis, kad pas lietuvius yra garsenybių ypač dainos mene, Čia lietuvių tautos talentas. Tik lietuvių negali didžiūotis tuo, kad tie talentai atiduoda garbę ne lietuviams, o rusams.

A. Vainibutas

Japonija parodė kelia Italijai ir Vokietijai

Japonijos militarizmas jau seniai grumoją svetimų žemių užgrobumu. Ji tai po truputį ir daro; užėmė Mandžuriją, veržiasi šiaurės Kinijon, lenda Mongolijon ir dairosi į Sovietų Rusiją.

Japonija nenorėdama turėti «diplomatinių nemalonumų» su Tautų S-ga, išstoje iš jos ir žingsnis po žingsnio savo planus realizuoja.

Toks Japonijos «mandagus» apsiėjimas su svetimomis žemėmis padrasino fašistinę Italiją, kuri budama net Tautų S-gos nariu, užpuolė kitą Tautų S-gos narį Abisiniją ir fašistiškai ją daroja.

Nacional — socialistas Hitleris prisizūrėjęs Japonijai ir Italijai, sudraskė niekam vertus popergalius — Versalio ir Lokarno sutartis, ir ramiausiai įžengė Reino. kraštan, kad įsis tiprinti Francijos ir Belgijos pasieniuose ir po to, kai siek tiek oprims Francija ir kitos valstybės prieš Hitlerio pirmą žygi, duoti tvirtą žingsnį toliau taip į Austriją ar Lietuvą. Tas žingsnis jau numatytas ir jis bus vykdomas. Be to, Hitleris griežtai reikalauja kolonijų.

Japonija matydama, kad Europos didžiosios valstybės labai užimtos savais reikalais, ruošia savo naują ekspansijos planą — į Kiniją ir Rusiją. Be to, anglų politiniuose rateliuose kalboma, kad Japonija dabar jau mėgins užimti ant kojos Amerikos J. V.

Anglijai ir Olandijai.

Jeigu tik Europos ir Azijos militarizmas dar vieną žingsnį žengs, suliepsnos tada senojo pasaulio kontinentas centralinėje Europoje ir Toluose Azijos Rytuose.

D. N.

Kas buvo pirmoji Adomo pati?

Krikščionių šventraštis sako, kad Adomas turėjęs iš viso tik vieną patelę, kuri vadinosi Jieva.

Bet žydų padavimai sako kitaip. Pagal jų «tautos vadą» Mozę, pirmutinė Adomo pati vadinosi Lilith. Ji buvusi labai graži žydelkaitė, bet nenorėjusi Adomui pasiduoti. Kai jis pradėjo ją po rojų vaikytis, ji pabėgo iš rojaus ir pavirto į demoną. Tuomet Dievas sutvėrė Adomui prielankesnę moterį — Jieva. Tai Jieva buvo jau antroji jo žmona.

Lilith pasiliko piktąja dvasia. Ji keršydavo vyrams ir persekiodavo mažus vaikus.

Skaitydamas

Aidą
Žinosi
Viską

IMIGRACIJA IS EUROPOS IR kity krasty

Turim leidimą įvežti Brazilijon gimines ir žemdirbius su užstatu ir be užstatu. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAM ISSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Soc. Paulista de Imigração e Colohização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3^a aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

Truputi įkvėpino mūsų patriotams, kurie garbina praetį

Šiomis dienomis sukako 200 metų, kaip užvertė savo kojas Lenkijos ir Lietuvos karalius, Augustas Antrasis, kuris buvo taipgi vadinamas «Augustu Stipruoju», nes ištikro tas žmogus mažai kuo skyrėsi nuo gyulio ne tik savo papročiais, bet ir fizine spēka.

Kadangi musiškieji patriotai baltai mėgstadidžiūti «garbinga senovę» ir «stipriais tautos vadais», tai geresniam jų įkvėpimui mes čia perspausdinsime iš «Lietuvos Žinių» J. P. straipsnį apie tą krikščionišką «Dievo pateptinį».

Taigi klausykites, kas buvo tas praeties «didvyris».

Augustas galėjo vienu smugiu suskaldyti zubrui galvą, galėjo vienu kirėiu nuvožti jaučiui kaklą. Jis buvo tikras «meilės Herkulesas», nesuvaldomų geidulių ir puotavimų, gėrė per ištisas naktis, medžiojo, kariavo ir sąguliavo kaip tikras nelabasis. «Ambicija karai, girtuokliavimas ir paleistuvystė» buvo jo svarbiausieji gyvenimo, tikslai, kaip įvertina jo istorikai. Tas milžinas gyvulus ne tik savo nuogomis rankomis sulaužė arkliai pasaga, bet ir Lietuvos — Lenkijos valstybę.

Jo vienintėlis sapnas buvo auksas, onyksas, sidabras, koralai, topazai, ir porcelianas. Jis turėjo susipirkęs gražiausias diemantų oklekcijas pasaulyje; jis turėjo 40 karatų «Zaliaji diemantą», turėjo kardą su 1898 briliantais ir pilną sandėlių amethystų, achatų, dramblio kaulo diruonių ir visokių brangenybių. Jis per keletą minučių pralošdavo po 10,000 telerų pinigų, kuomet valstiečiai ir amatninkai bėdu ir skurdu mirdavo.

Jo dvaruose per ištisas naktis sproginėdavo brangiausi fajerverkai verdami niekais ištisų provincijų sutapas ir darbo prakaitą.

Orgijos ir vakhanalijos, siaubingi baltai nežinojo ribų. Per vieną karnavalą jis sudegino 4400 didžiulių vaško žvakių tik vienai fakelų eisenai ir per visą naktį soduose degė ištisos lempų piramidės, paversdamos į dieną giliausią nakties tamsą.

Laikė karinavimo Lietuvos ir Lenkijos karaliu jis buvo apsikarštes tiek daug auksu ir brangiųjų akmenų, kad nebegalėjo pakelti ir pradėjo alpti tokios sunkenybės slėgiamas; teko skubiausiai rasti budą jį iš tų brangenybių išvilkti. Tas jo alpinas buvo alegoriškai išaiskintas kaip ženklas, į ką jis pavers Lietuvos ir Lenkijos valstybę.

Užtraukęs karą su Švedija buvo išvytas iš sosto ir krašto taip, kad beveik paskutines kojines ir batus pametė. Atgavęs atgal sostą jis surengė savo sunui, busiančiam Lenkijos karaliui Augustui III vestuves, kuriose girdė ir sėrė iš viso pasaulio suvežtomis maisto retenybėmis virė 30,000 svečių ir suaukė visą armiją nešikų, gondolierų, bėgikų ir heidukų savo svečiams per savaites aptarnauti.

Apie jo meilės istorijas ilgus laikus turėjo medžiagos Europos bulvarinė spaūda rašyti. Kiek jis turėjo mailužių, galima spręsti tik iš to, kad žinomų, registruotų vaikų jis turėjo 354! Jų tarpe buvo kunigaikštėytės, baronesos, francuziskos šokėjos, kilnios jo paties dvaro damos, Varšuvos miestėlėnų dukterys ir tarnaitės.

Vienai savo sugulovių, grafienei Cosel, jis dovanojo pilį 10,500 telerų vertės, antrą namą 8,000 telerų vertės, ir 30,000 telerų iš sumų, gautų iš Rusijos caro už karo žygius prieš švedus; be to, dovanojo ištisus turkiškus sodnus ir rumais ir išlaikymu visam amžiui. Bet kai tik meilė išsiaikvojo, jis ją be ceremonijų uždarė visam amžiui, į kalėjimo rusį.

(Pabaiga 8-tam pusl.)

ETIOPIJA

Etiopijos (Abisinijos) žemės plotas sudaro 1,150,000 ketvirtainių kilometrų. Apie vieną trečdali visos teritorijos sudaro dykumos ir stepai, kam nėra vandens. Vakarinė dalis yra milžiniška ištisinė plokštakalnė. Upės, kurios iš čia išteka bėga į anglų valdomą Sudaną ir Egiptą. Vakarinė plokštakalnė dalis pasižymi nepaprastai derlinga žeme.

Stambiosios Europos valstybės pasirupino visiškai atkirsti Etiopiją nuo jūros. Ją apsupa trijų valstybių kolonijos, — Anglijos, Francijos ir Italijos. Iš vakarų ir rytvakarių ją atskiria nuo jūros siaura žemės juosta, kuri priklauso italams. Paskui seka anglų ir prancūzų kolonijos. Žodžiu, Etiopija yra igrusta lyg į kokį butelį.

Gyventojų Etiopija priskaito ligi dvylikos milijonų. Didžiausia grupė sudaro etiopai, kurių yra apie penki milijonai. Paskui seka galasai, o pakraščiuose gyvena danakiečiai, šankalai ir t. t.

Visi etiopai vartoja amcharų kalbą. Tai valstybinė kalba, kuria susikalba ir daugelis kitų tautybių žmonės. Svetimšalių Etiopijoje gyvena tik apie penki ar šeši tūkstančiai.

Didžiausias miestas ir Etiopijos sostinė yra Addis—Abeba ("Naujas žiedas"). Gyventojų turi 100 tūkstančių su viršum. Paskui seka Harar su 40 tūkstančių gyventojų, Dire Dava ir kiti. Bendrai Etiopijos miestai yra labai menki ir greičiau panašūs į didelius kaimus.

Visa Etiopijos žemė priklauso imperatoriui, — su ja jis gali elgtis kaip tinkamas. Tačiau tikrovėje taip nėra. Feodalų įtaka yra didelė, ir imperatoriui nedrįsta liesti jų dvarus. Tiesa, savo vasalams ir pasižymėjusiems vadams jis dažnai skiria didelius žemes plotus, kurie priklauso jam. Pastarieji gautas žemes išdalina mažesniems feodalams. Feodališkų laiptų pačioje apačioje yra valstiečiai, iš kurių, kaip sakoma, ponai lupa devynis kailius. Iš jų yra renkami visokie natūrališki ir pinigai mokesčiai.

Ypatingą baudžios formą sudaro «hebar» sistema, kuri yra praktikuojama valstybės pakraščiuose. Butent tose vietose, kam negyvena etiopai. Ta sistema priklauso valstiečius ir jų šeimas prie visokių valdininkų, pradedant gubernatorialiais ir baigiant ka-

reiviais. Valstiečiai gyvena savo žemėje, bet jie priversti yra teikti pilną patarnavimą savo ponams: parupinti butą, maistą ir net drabužius. Juo didesnis valdininkas, juo daugiau jis turi valstiečių. Pavyzdžiui, gubernatoriaus padėjėjo išlaikymui reikalingi 200 ar net 300 valstiečių. Tuo tarpu paprastam kareiviui skiriama du ar trys valstiečių. Tai feodališkos eksploatacijos forma yra labai sunki. Be to, reikia dar pridurti, jog Etiopijoje dar nėra galutinai panaikinta vergija. Tiesa, paskutiniiais keliais metais buvo išleisti keli patvarkymai, kurie draudžia vergais vesti prekybą ir vergų vaikus išlaisvina. Tačiau esantieji vergai pasilieka vergais tol, kol gyvena jų šeimininkas.

Etiopijos žemės ūkis yra labai primityviškas. O vis dėlto kai kuriose vietose per metus gaunama du ir trys derliai. Iš to galima spręsti apie žemės derlingumą. Daugiausia yra kultivuojami grūdai, kava, medvilnė ir cukraus nendrė. Nemaža kavos yra eksportuojama į užsienį.

Gyvulinkystė Etiopijoje yra puštinai išsivysčiusi. Auginama vyriausia raguočiai, ožkos ir avys. Arklių labai maža tėra. Susisiekimu ir žemės darbams naudojama mulai ir asilai, o dykumose — kupranugariai. Nors gyvulių ir daug yra, bet jų eksportas visai menkas.

Etiopijoje dar tebeviešpatauja natūrališkas ūkis, ir kiekvieną šeimą pagamina beveik viską, kas jai reikalinga. Pramonė visai menka. Pastaruoju laiku ji dar labiau susmuko, nes iš Europos ir Japonijos įvežama piges dirbiniai. Nors Etiopija turi didelių gamtos turtų, o vis dėlto ji yra vienas iš labiausiai atsilikusių kraštų.

Mineraliniai Etiopijos turtai daugiausia ir valioja Europos valstybės. Imperialistiški kraštai jau seniai stengėsi gauti visokių koncesijų. Ko geruoju negavo, tai bando jėga pasiimti. Pavyzdžiui, dabar taip daro italai.

Prieš kiek laiko Etiopijoje buvo surasti naftos šaltiniai. Tuo Amerikos ir Anglijos kapitalistai šoko gauti koncesijų. Imperatorius ilgai svyravo. Ir tai išėjo jo nenaudai. Koncesijas jis sutiko duoti tuo metu, kada nesuipratinai su italais pasidarė labai rimti. Koncesioninkai nespėjo įsitvirtinti. Pagaliau, kada prasidėjo karas, jie ir savo koncesijų turėjo išsižadėti. — N.

Lietuvos Naujienos

Norėjo įrodyt apvogimą, buvo suimtas

Jurės urėdijos, šališkių girininkas Skrinkas pranešė kriminalinei policijai, kad girininkijoje įvykusi vagystė, nežinia kas pavogė 4,400 litų.

Vagystę tiriant paaiškėjo, kad pats skundėjas Skrinkas pinigus pasisavinęs, todėl jis ir suimtas.

Kratos

Balandžio 1 d. valstybės saugumo organai padarė kratą "Žaibo" spaustuvėje, "Ryto" redakcijoje, Lietuvos katalikių moterų centro valdybos bustinėje, žurnalo "Moteris" redakcijoje, "Varpo" b-vės namuose Studentų varpininkų ir "Jaunimo" redakc. patalpose. "Moters" redakcijoje rasta rotatorium spaustu 1163 egz. nelegalių atsisaukimų.

— Telšiuose ėjęs pažangus savitraštis "Darbo Žemaitis", negalėdamas prisitaikinti prie naujai paskelbto spaudos įstatymo, sustojo ėjęs.

Vokietija prekybos sutarti su Lietuva nori sudaryti tik 9 mėn.

"Pienocentro" įgaliotinių suvažiavime p. Glemža kalbėdamas apie rinkų perspetyvas pareiškė, kad dabar Vokietijai, tardamies su Lietuva dėl prek. sutarties, tą sutartį siūlą sudaryti ne ilgesniam kaip 9 mėn. laikui.

Pjaudami medį užmušė žmogų

ROKIŠKIS.— Norkanų km. pil. Lašas Dusetų girioj pjovė medžius. Netoli jo ir kiti žmonės pjovė medžius. Neatsargiai leisdami medį, kuris viršūnėje sudavė Lašui per galvą ir jį pritrėnkė. Lašas pasikamavęs keletą dienų pasimirė.

Prasideda griovimo sezonas

KAUNAS.— Išaušus pavasariui, prasideda priverstinis lušnų griovimas. Vyr. statybos inspekcijoje yra 954 akta priverstinai nufrauti lušnas. Daugiausia lušnų šiomet numatoma nugriauti Alytaus ir Raseinių apskrityse.

Už mylimosios pasiilgimą 4 metais s. d. kalėjimo

Tėlas kareivis Pranas Bauža buvo pabėgęs iš kariuomenės, bet staiga grįžo. Jis pareiškė kad buvo Vokietijoje pamatytį savo mylimosios, kurios baisiai išsiilgo.

Kariuomenės Teismas dezertyrą Baužą už tai nubaudė keturiais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Bajorų draugija likviduojasi

Lietuvos bajorų draugija, kaip skelbiama, dėl neturėjimo 12 steigėjų, einant nauju įstatymu turi likviduotis.

Vokietijoj nuteistas Lietuvos pilietis

Vokiečių tautos tribunolas nuteisė Henriką Spingį iš Katyčių Klaipėdos krašte, 10 metų kalėti sunkiųjų darbų kalėjime. Spigis buvo kaltinamas kairiškų paslapčių išdavimu.

Per kovo mėnesį emigravo 175 asmenys

Kovo mėn. iš Lietuvos emigravo 175 asmenys, vasario mėn. — 135 ir sausio mėn. 79 asmenys.

Artinasi Veiverių įvykių byla

Laikraštis "10 Centų" praneša: Teko patirti, kad gegužės pradžioje kariuomenės teismas pradės svarstyti Veiverių įvykių byla. Kaip atsimenu, per tuos įvykius Veiveriuose žuvo keletas žmonių

Ūkininkų sąjungos byla

Pereitos sąvaitės pabaigoje prasidėjo didžiulė ūkininkų sąjungos byla. Visa eilė tos sąjungos veikėjų kaltinami išėikvojimais ir pinigų pasisavinimu. Išėjimys yra per tris milijonus litų.

Savivaldybės steigia bibliotekas

Daugelis valsčių dabar susirupino steigti viešas bibliotekas. Knygų leidėjai valsčių bibliotekoms teikia žymių nuolaidų už knygas.

Ar tikėjaisi, Jurgi Skiedra, kad įsitaisysi mūsų parapijoj geriau, negu zakristijonas ar vargoninkas? Ar mįslijai kada, kad klebonas bus tau toks geras ir nuolaidus, kaip niekam iš savo smadinių nebuvo? Nes iš kur galėjai, atvykdamas į mūsų parapiją, žinoti, kad klebonas aprūpins tave darbu ir kad tu jam busi reikalingesnis, negu vakarinė malda?

Atvažiavai į mūsų kaimą iš krašto tolimo vingiuotu vieškeliu, trumpu botagu nuolat ragindamas iš brolio skolontą kumelaitę. Tada abiem pusėm kelio sodai skendo obelių ir vyšnių žydėjime, o išvargę mūsų kaimo žmonės, tik pabirai laukuose triusdami, palydėjo tave žvilgsniais.

Tu apsistojai brolio kieme. Kieme to brolio, kuris per laimę ar per nesuipratimą ne tik šioj žemėj atsirado, bet ir čia į žentus ant devynių margų ir apysenės merginos atėjo. Tik vienu arkliau brolis laukus apdirbdavo. «Viganėse» prie ežero dvi karves ir šešias avis nuosavas bernaitis ganė. Jo trobos nebuvo didelės, stogai samanų žaliom dėmėm kalfėsi. Gyveno jis čia, kad gyvenosi. Duonos, druskos ir vandens jam niekad nepitrukdavo. Bet užtat rugiapiūtės metu gavėniškų dienų tekdavo pagyventi.

Ne vienas atvažiavai, Jurgi Skiedra. Ratuose šalia tavęs sėdėjo tavo jauna žmona Aniuta, kurią tu tik prieš porą dienų nuo altoriaus nuvadina. Sėdėjo ir šypsojosi tau ta Aniuta, Jurgi.

Išgertas Vynas

Vaizdelis iš Gyvenimo Lietuvoj

O šypsoti, žinai, jį mokėjo. Geriau mokėjo šypsotis už viso mūsų bažnytkaimio, už visos mūsų parapijos merginas. Bet ir plaukus ta Aniuta buvo gariau ir gražiau susidėjusi, negu Redzevičių Albina kuri šešias vasaras ir žiemas mieste mokėsi, o išmoko užtikrintai iš kavalerių saldinius vilioti.

Graži buvo tavo žmona, Jurgi. Neveltui bernai, kur ji tarnaudavo, iš proto dėl jos kraustėsi. Išbašes, kiek liudnas veidas, didelės mėlynos akys su apytamsiais paakiais, tiesi plati nosis, riebios, gražiai sudėtos lupos, tamsus plaukai ir juodi, kaip varno sparnas, antakiai nedarė jį panašią į tas gipsines ar vaškines figuras, ką mieste vitrinose matėi, šale tos vaškinės ar gipsinės lėlės nei jį panašios. Nes jį buvo gražesnė už tas lėles. Tik tau nepatiko, Jurgi, kad Aniuta ne tik šypsotis, bet ir įtikti visiems mokėjo. Bet tu buvai vyras ir žinojai, kad bobą suvaldyti ne taip jau labai sunku.

Ne laiku atvažiavai į Pilkius. Laukai jau žaliavo vasarojum, daržai diena po dienos turėjo būti apėiti, pievose dar ne labai kliudė pavaka-

V. CIVINSKAS

rėm griežlei bėgioti, monotoniška, iki įkyrumo giesmė griežiant. Ir veltui tu vaikščiojai nuo ūkininko pas ūkininką, iš kaimo į kaimą, ieškodamas darbo. To darbo kaime buvo mažiau tada, negu vasarą sniego. O darbe buvau reikalingas, Jurgi. Žinojai, kad pas broį tik ne ilgai busi mylimas svečias.

Vienintelis tavo turtas, o gal neturtas, Jurgi Skiedra, buvo tavo žmona. Bet ir ji tau priminė po poros dienų, kad tave pasirinkdama, ramaus gyvenimo laukė kampely kur šeimininke galėtų vadintis.

Bet tu, Jurgi, buvai neakylus, kaip aklas vėžiko arklys ar išimylėjęs bernas. Nepastebėjai, kad klebonas pakeitė pasivaikščiojimo takus, ir pavakarėm pro tavo brolio namus vis praėina klebonas, norėdamas bent iš tolo pamatyti gražų tavo žmonos šypseną. tada, kai tu važiavai pro kleboniją skolinta brolio kumelaitę, klebonas sėdėjo prie lango ir grožėjosi tavo jauna žmona. Jam patiko ji, o gal ta šypseną, kuria ji tau klausimus atsakinėjo.

Ir nenurimo nuo to momento klebonas. Išlepusi ir kartu su jau-

nystę pražipsojusi gaspadinė jam pasidarė iš syk neįdomi, kaip iš apyvaratos išimtas pinigas. Nes savo sutukusią gaspadinę net palyginti su tavo žmona nedrįso.

Bažnytkaimio davatkos greitai pastebėjo pasikeitimą klebono žirdy. Per pamokslus jis vėl ėmė mažiau kalbėti, o kartais visai vengti priminti apie šeštąjį dievo įsakymą. Ir dargi bobelės ėmė šnekėti, kad apyvalus, skusta, riebiu, panašiu į pilnačio mėnulį, veidu klebonas per ilgai "bažnyčios reikalams" renka tam kampe, kur tavo žmona stovi, lyg norėdamas kiek galint ilgiau į jos sūkuosoną žiūrėti.

O tu vis darbo nesuradai. Jau toki dabar laikai, Jurgi, kad darbų kaime tik porą kartų per metus daugiau buna. Ir tie darbynečiai dar buvo gana toli.

Atsimeni, tu tąsyk kapuose po liepa tysojai. Buvo sėkmadienio popietis. Saulė kiek į vakarus krypo balsvu dangumi. Žmonės iš bažnytkaimio traukė visais keliais traukė namo. Tu mįslijai, kokiems velniams taip anksti apsižėnijai, nei patrinų nelaukei. Tau nelabai buvo malonu ir trečią savaitę veltui brolio duoną valgyti. Ir valgyti ne vienam, su žmona. Gal tu pastebėjai brolienės išvargusiam, saule nudegintame veide nepasitenkinimą, gal ne tyčia išgirdai iš brolio uosvės, kad trečią dieną žuvys ir svečias dvokia. (b. d.)

Užkariavimai

II.

Užkariavimas svetimų žemių, kaip tai daro Italai, japonai, to siekia ir vokiečiai, arba ekspansija, gali priimti tik tris formas, sako Nathaniel Peffer: galima užgriebti retai apgyventas šalis, kad pasiųsti į jas savo gyventojų perdirsių; arba galima užgriebti mišrytą teritorijas, kaip rinką eksportui; arba užgriebti teritorijas, kurios yra nenaudojamų žalių medžiagų.

Apie retai apgyventų teritorijų užgrobimą, kuris daromas žmonių per tekliui pasiūsti ir apgyvendinti, jau susipažinome su ta ekspansijos forma peritami numerį, kur Peffer sako, kad tokie užkariavimai, kurie bandomi pateisinti gyventojų perteklium, yra visi nepateisinami.

Dabar pažūrėkime į antrą ekspansijos formą, ką apie tai sako tas pats Nathaniel Peffer.

Kad antroji ekspansijos forma — grobimas žemių dėl rinkų eksportui, taip pat nepateisinamas ir beprasmiškas. Čia labai ryškus pavydys yra Anglija. Jokia šalis negali tikėtis turėti didesnių ir turtingesnių kolonijų, kaip Anglija, sako Peffer. Indija, turinti 350.000.000 gyventojų, yra Anglijos kolonija. Bet kokia šalis dabar pasigauja na tą rinką? Ne Anglija, bet Japonija. Malay pusiasalis priklauso Anglijai. Bet ne Anglija, o Japonija ten parda-

vinėja savo prekes. Buvusios Vokietijos kolonijos, dabar valdomos Anglijos. Bet 99 nuosimčiai dirbtinio šilko, kuris importuojamas, yra dirbtas Japonijoje.

Tokią pat padėtį galima užtikti ir kitų šalių kolonijose. Java ir Sumatra salos priklauso Olandijai, bet prekyba čia japonų rankose. Italija gali pavergti ir pasigrobti Abisiniją, bet Japonija, Vokietija, ar Amerikos J. V. varys prekybą su Abisinija.

Žodžiu, įsigijimas kolonialės teritorijos, jau nebeužtenka ir ekonominių teisių prieš jos. Prekyba neseka pasakui vėliava, nežiūrint muitų, kreditų kontrolės ir pinigų manipuliacijos. Prekyba dabar tenka tiksliausiai gamintojui, nežiūrint jo tautybės; gamintojui, kuris gali pasiūlyti lygios kokybės prekes už žemiausią kainą.

Taigi, ir antroji ekspansijos forma, — žemių užkariavimai dėl rinkų, — irgi neturi savo prasmės. Valstybės užgrobtose kolonijose, negali išvystyti savos prekybos. Plačia prekybą gali išvystyti ir surasti daug rinkų tos šalys, kurios visai neturi kolonijų.

Šiandien Japonija savo pigiausias dirbinius konkuruoja ne tik šalių kolonijoms, bet ir pačios metropolijos.

Užkariavimai ir dėl gyventojų pertekliaus perkėlimo, ir dėl rinkų daug daugiau duoda nuostolių, negu naudos.

KODĖL NUGALĖJO ITALAI

Rio de Janeiro dienraštis «Vanguarda» (tai gal būtų vienintelis), kuris griežtai smarkia Abisinijos užgrobimą ir vadina tai «ginkluotą plėšikų įsiveržimą» (assalto a mão armada).

Anglų laikraštis «Manchester Guardian Weekly» straipsnyje «Italijos karo metodai» pažymi: Iš kelių šaltinių gauta pranešimai apie italų vartojimą dūjų, o Addis Abeboje tvirtinama, kad žygiuojant į Gondarą, italų lėktuvai liejo sroves skystos ugnies.

Airijos medikas Dr. Brophyl dirbęs su Etiopijos Raudonojojo Kryžium, grįžęs į Londoną pareiškė protestą Etiopijos medicinos korpuso vardu prieš nuodingų dūjų vartojimą. Jo protestas buvo įteiktas užsienio reikalų ministeriui Edenui.

Italai žygiuodami į Gondarą, pradėjo puolimą lėktuvais, pildami sroves skystos ugnies iš viršaus ir iš «ugniašvaidžių», kuriuos gabenosi pėstininkai. Etiopai vieną momentą stovėjo, žiūrėdami didelį baimę, kaip ugnies ka muoliai pradėjo į juos šaudyti iš viršaus, paskui jie leidosi bėgti. Daugelis buvo sudeginti; kiti gavo baisias žaizdas.

Britų Raudonojojo Kryžiaus kaptonas Stephens, grįžęs iš fronto, pasakojo apie dūjų terorą Kvoramo srityje. Jis pareiškė: šis visas dalykas yra nepalyginamai žiauresnis už skerdynes.

Tūkstančiai beginklių vyrų, moterų ir vaikų liko aukomis baisių žaizdų ir nudegimų, kokius dūjos išsukė. Mes teikėmė pagelbą 3000 nukentėjusių per paskutinių mėnesių ir iš jų po 20 iš kiekvieno tūkstančio mirė.

Tačiau turi būti simtai nukentėjusių, kurie nebesiekė medicinos pagalbos.

Dūjos yra laistomos iš aparatų, pritaisytų prie lėktuvų sparnų ir jos nusileidžia kaip nematoma gultines rasa. Aukos nė nepastebi, kad jos yra apnuodytos, kol už kokios valandos, lėktuvams nuskrudus, sakysim motina perduoda baistą infekciją savo vaikui. Kūdikiai nuo tų dūjų miršta momentaliai.

Tai ve kaip «garbingai» Italija nugalėjo abisinius! Ar tai ne «assalto a mão armada»?

80 uteniškių kaltinami už priklausymą komunistų partijai

Prieš kurį laiką buvo iškelta byla prieš 80 Utenos apskr. gyventojų, kurie kaltinami priklausime komunistų partijai. Kariuomenės teismas jau surašė kaltinamąjį aktą šioj byloj iš 200 puslapių ir artimiausiomis dienomis bylą perduos kariuomenės teismui. Šioj byloje šaukiama virš 100 liudytojų ir ekspertų. Kaltinamųjų dauguma iki teismo paleista už užtatą.

Didelė aferos byla

Baigus negrinėti garsias Yčo ir Lapėnų vagysčių bylas, Kaune pradėta spręsti garsi ir labai didelė Ūkininkų Sąjungos aferos byla.

Sitoji byla susideda iš 20 storių tomų. Kaltinamaisiais patrauktą per 50 žmonių, bet teisiami tik 48 žmonės, nes prieš keletą prokurktura byla nutraukė.

Liudininkų šioj bylojė taip pat labai daug.

Įdomų žinoti kiekvienam, kas yra toji Ūkininkų Sąjunga, ir kokių ji yra pridariusi žulikysčių, kad tokia milžiniška byla susidarė?

Pamename tuos laikus, kada Lietuvos politinį ir ekonominį gyvenimą tvarkė kunigai su savo «zakrastijonais» ir «vargamistromis». Tai buvo kunigų valdymo laikai, kurie, didesniau Lietuvos žmonių išnaudojimui, turėjo sutvėrė savo 3 partijas: krikščionių demokratų, Ūkininkų S-gą ir darbo federaciją. Tos trys kunigų partijos valdė Lietuvą 6 metus ir daug visokių šunybų pridarė. Atskiriems krikščionių eros žmonėms anksčiau buvo iškeltos bylos, o dabar tik bepalko Ūkininkų s-gos byla, kuri yra padariusi nuostolių per 3.000.000 litų.

Ūkininkų S-gos byloj kaltinamųjų suole sėdi tos buvusios partijos vadai: F. Mikėys, Josiukas, Draugelis, Sakalauskas, Trimokas ir visa eilė kitų, kurie buvo Ūkininkų s-gos suorganizuotų bankelių direktoriai, buhalteriai ir kt.

Ka kurie teisiamieji užima aukštas vietas ir dabar, prie tautininkų valdžios, nes jie, pasikeitus valdžiai, pasidarė tautininkais.

Ką gi tokio yra blogo padariusi ta kunigų partija, pavadinta «Ūkininkų S-ga»?

Toji s-ga, apart politinės veiklos, buvo užsibrėžusi tvarkyti visą Lietuvos ekonominį gyvenimą — pradėjo,

steigti smulkaus kredito draugijas, bankus, pienines, varyti prekybą trąšomis, sėklomis ir t. t. Kadangi tam darbui buvo rnkalingi pinigai, tai valdžia, kuri buvo tos pačios uk. s-gos, federacijos ir krik. dem. rankose, pinigų nesigailėjo Ūkininkų s-ga iš valstybės izdo, saujomis sėmė pinigus ir jam negražindavo.

Negana to, toji kunigų partija labai daug ūkininkų nuskriaudė, taip vadinamais draugškais vekseliais. O buvo daroma taip. Ūkininkas būdamas tos Ūk. s-gos ar jos kokios draugijos ar bankelio nariu, prikalbėtas kunigų, pasirašo vekselį, taip sakant ūkininkas duoda tai s-gai paskolą vekseliais. Būdavo dar liudnesnių atsitikimų: ūkininkas perka skolon iš ūkininkų s-gos kooperatyvo trąšų ir išduoda vekselius. Atėjus terminui skolininkas skolą gražina, bet vekseliai jam neatiduodami. Praeina kiek laiko ir ūkininkas gauna raginimą išpirkti jau apmokėtą vekselį. Dėl tokių vekselių būdavo išlicituojamas ūkininko turtas.

Tokių vekselių ūkininkų s-ga iš ūkininkų buvo prisirinkusi labai daug, ir už juos uk. s-gos vadai gavo pinigų, o ūkininkai nukentėjo.

Daugiausia tokie šmugeliai buvo daromi šiauliuose ir Rokiškyje. Bet kuomet tie krikščioniškos eros vadai pajuto, kad juos čiupus teisngumo ranka, daugelis jų sbruko teisingin Taip pav. Rokiškio ūkininkų s-gos bankelio direktorius Rimša, su visais ūkininkų sudėtais pinigais paspruko Brazilijon ir susidėjęs su tulu ex-kapitonu Čiuvinskiu, vertėsi kiaulių biznių (Čiuvinskis dabar «garbingai» eina Lietuvos konsulato valdininko pareigas — Red.).

Visi kiti Ūkininkų s-gos partijos vadai dabar sėdi kaltinamųjų suole už visas tas šmugelystes ir laukia, ką pasakys teismas.

JUOKAI

DAINA APIE LIETUVĄ

Gaıda kaip «O Lietuva tu mano»

Tu Lietuva, tu brangioji,
Tu mūsų tėvynė,
Čiulpia vadai tavo kraują,
Kojom prisimynę.

Ar tikėjais tokio laiko,
Lietuva, sulaukti,
Kad kiekvienas bezmėngalvis
Plaukus tau ims rauti?

Kaip tik nori, kryžiavoja,
Tą vargę Lietuvą;
Peša, plaka, kotavoja —
Daug kapuos jau pūva.

Pagalvoki «smetonėle»,
Gal prisieiti riesta,
Kai muzikai susitarę
Iš tavęs muš sviestą.

Pateriosi net ir sostą,
Ant kurio tu sėdi,
Ir vadukais apsisitatus
Šampanėj geri.

Lietuvius pasifabojęs,
Visaip ant jų jodai,

O kuris tik nesiduoda,
Tam kapus parodai.

Per tiek metų karaliaudams,
Daug litų sūgraužiai.
Ir su yčiais ir lapėnais,
Ir markutes spaudei.

Nuo lašynių raidos skusto
Ir šmugelį varė,
Užtat buvo visi teisti,
Kam negudriai darė.

Ar atsimenat lietuviai,
Garsų Murovgorą?
Po jo kitą tokį turim,
Šis vardu — Smetona.

Nėr skirtumo tarp šių dvėjų,
Tarp didelių ponų;
Žiaurios jų yra noturos,
Kaip kokių setonų.

Sunku viską aprašyti,
Kas Lietuvoj daros, —
Vargsta lietuviai, dėjuoja,
Bet gal bus tam galas.

Tat neliuskit mieli broliai,
Laikas jau ateina,
Kad tekės giedri saulutė,
Bus ramu, spakaina.

A. Dzūkėlis

BRAZILTUR

Agencia Brasileira de Turismo LTDA.

FR. RAMOS DE AZEVEDO, 18 - 1a. Sb

Samados
Depozito Čekiai
LAIVAKORTĖS—SAMADOS

Rimtumas — Skubumas — Pasitikėjimas
Kainos palengvintos.

Prībuvėja

(A k u s e r è)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injeções)

Rua Silva Pinto, 259 Tel. 5-3584 :- S. Paulo — Bom Retiro

Baisus ir liūdnas vaizdas

Mūsų kolonijos «vadai», kurie save laiko lietuviškumo cempionais, privedė koloniją prie didžiausios betvarkės: nesutikimai, pagieža, kerštas, neapykanta, provokacijos, skundai virte verda tarp lietuvių ir tai tarp tų, kurie naudojami visokioms privilegijoms iš duosnios Lietuvėlės.

Jei anksčiau šitoji betvarkė buvo slepiama nuo platesnės visuomenės akių, tai šiandien jau to paslėpti negalima ir jau jie patys už savo darbus rašosi sau sprendimą ir viešai sako, jog privilegijuotųjų sugyvenimo vaizdas yra baisus ir liūdnas.

Kodėl tos vienintelės lietuvių šventovės mokyklos paverstos chaosu? Kodėl lietuvių vaikai iš lietuviškų mokyklų bėga ir jas boikotuoja? Kodėl bažnyčioje eina muštynės? Kodėl susirinkimuose kumščiais vieni kitiems grąšina? Kas visą tą betvarkę sukėlė ir juokina svietą?

Visa lietuvių kolonija dantis sukandusi kenčia nuo gėdos, o svetimtaučiai iš mūsų juokiasi. Bet nėra kas tą gėdą pašalina, nes baisios rungtynės eina už kolonijos monopolij, už vadovystę ir už didesnę litų porcijos gavimą iš Lietuvos. Kunigas, apraudamas savo «varginą» gyvenimą, kad konsulas jam nepristata į kleboniją pašalpos, siundo savo davotkas prieš

«lietuviškus namus». «Lietuviškų namų» «tautiškos lakštingalės» čiułba prieš kunigą, kam jis vienas tiek daug litų sudoroja. Tie patys «lietuviški namai» užsigėdę turėti hegemoniją ant mokyklų, sugriovė jose ramybę ir iki to prieita, kad net konsului su kumščia grąšinama. Čia vėl pradedu kartotis panaši istorija, kaip su na bašninku konsulu B. Steponaičiu, kuris, akyvaizdoje Dr. P. Mačiūlio, konsulato raštinėje, Steponaitis begėdiškai buvo samuštąs.

O kas dėl viso to kaltas? Kaip seniau, taip ir dabar kalti tie, kurie čiułba apie «valstybiškumą» ir «patriotizmą», kad lengviau litai plauktų iš Lietuvos. Kalti ir tie, kurie to čiułbėjimo sužavėti, lengvai leidžia, (nors galėtų neleisti), tokius šposus daryti — versti visą koloniją aukštyn kojom.

Konsulato sekretorius viename tokių susirinkimu yra pareiškęs: «Netik liūdna, bet net baisu žiūrėt į tokią betvarkę».

Taip, tiesa, mes tai seniai kartojome, bet prieš tokias mūsų pastabas buvo rodomi mums pikti dantis tų, kurie tą baisu ir liūdną vaizdą kolonijoje sukūrė.

O šiandien jau jie patys bijosi ir dreba dėl šio chaoso.

Literatūros kontrabanda iš Prūsų

Lietuvos spaudos draudimo laikais Prūsiose buvo spausdinama «Aukšara», «Varpas» ir kiti leidiniai, skiriami Lietuvos žmonėms. Iš tenai per sieną knygnešiai tą literatūrą gabeno kontrabandos (šmugelio)keliu ir skleis davo Lietuvos kaimuose ir miesteliuose.

Šiandien vėl panašiai dedasi. Laisva Lietuvos spauda jau kelias iš Lietuvos į užsienį. Atsirado ir slapsti tos spaudos nešikai. Jų darbas šiandien taip pat pavojingas, ar gal net pavojingesnis, kaip kad buvo carizmo laikais. Jie kartais pakliuva su viea literatūra į policijos rankas ir gauna nu kentėti.

Buvo rasyta apie didelio nelegalių atsišaukimų transporto suėmimą Lietuvos pasienyje. Tie atsišaukimai skaičiuje 30.000, buvo atspausdinti, Stalupėnuose ir buvo skiriami Lietuvos ūkininkams. Juos gabeno du jauni vaikinai, nariai katalikų organizacijos «Pavasaris» — Alf. Petrauskas ir K. Siugžda.

Kontrabandininkus, žinoma, laukia skaudi bausinė. Be to ne gana. Juos smerkia, kaip «nusikaltėlius prieš valstybę», da ir kai kurie pačių lietuvių laikraščiai. Tie laikraščiai nežino, kas yra spausdinto žodžio laisvė. Juos rašo dvasios vergai.

Lietuvos universitete ir kitose aukštesiose mokyklose pasirodė nemaža preklamacijų. Buta daug kartų, kai

kas yra suimta, bet tie nelegalūs atsišaukimai nesiliauja plitę. Kai kuriuose iš tų atsišaukimų labai šiurkščiai asmeniniai puolami aukšti valdininkai ir ministeriai. Figuruoja tokie žodžiai kaip mopsas, pamestinukas, neužauga, dezertyras ir panašiai. Reikia sakyti, kad šiaip daugelio tų atsišaukimų turinys esminiai nepaliečia dabartinės valdymo sistemos, arba programiniai nenustato ateities gyvenimo planus, bet tik asmeniškai puola dabar valdančius. Tad kai kurie tų atsišaukimų atrodo kad čia suvedamos asmeninės sąskaitos. Bet be šitų beprincipinių atsišaukimų pasitaiko vienas kitas jau tinkamiau redaguotas.

Seniau, kada palyginamai cenzura nebuvo tokia, kokia dabar yra, šiokių atsišaukimų universiteto sienosi nesimatė.

Provincijoje taip pat vis dar įvairaus turinio atsišaukimų metoma. Žodžiu, Lietuvos gyvenimas vis toliau eina į visai jam neįprastas vagas.

Milioni Kiniečių mirė badu

Baisus badas siaučia Szechwan ir šiaurinėj Honan provincijoje, Kinijoje kur jau milijonai kiniečių mirė badu ir bado mirtis grėsia dar nuo 10,000,000 iki 30,000,000 kiniečių.

Vietos laikraščiai praneša, kad tarp badaujančių pradeda reikštis kanibalizmas. Be to badaujantys tėvai pardavinėja savo vaikus, kad gauti pinigų maistui.

100-METĖS PASAKOJIMAS APIE LIETUVOS PRAEITĮ

(Tęsa iš 20 nr.).

Apginklavo žmones karabinais, pištalielietais, dalgėmis. Bet ne bisi patikėjo ponais. Dar visi prisiminė bizonus, kurių randų pas kiekvieną buvo. Taigi ir pradėjo mušti ponus. Kai kur ėjo su ponais, bet aš daugiau mačiau, kad eina prieš ponus.

Buvo labai didelis sumišimas ties Marijampole, tąsyk vadinama Starapole. Miško pakrasty susirėmė rusai su ponais ir muzikais.

— Žiurim pro langą. Rytas. Jau švinta. Ugi baisus rikemas. Tik skambą geležys. Šauda. Saulė užtekėjo, ir motome pagiry smaigus. Vieni kitus duriai. Rusai veja, ponai ir muzikai bėga į mišką. «Dieve, Dieve», sako baudžiauninkė, kuri su manimi prie lango buvo, «ir kaip jie akių neišibado»...

Sukilimą lenkai pralaimėjo. Krušinskaitė mano, kad sukilimą būtų laimėję, tik labai mažai muzikų ėjo su ponais.

— Labai daug dvarų sudegino rusai. Sukilimą malšino vienas generolas, kuris gyveno Vilniuje (galvoj turima Vilniaus general-gubernatorius Muravjovas). A tai buvo žiaurus. Kitaip jį niekas nevadino, kaip Korikas. Beveik kiekvieno miestelio kapuos yra

jo nužudytų žmonių. Yra ir Marijampolės mažosios kapinės. Kapu tai neatsimenu, bet yra. Daugfausia tai buvo prie kelio į Kvietiški pakasta.

— Jau sukilimas praėjo, jau žmonės pradėjo ramiau gyventi, užėjo bado metai. Kai lijo, tai lijo — visų jėvai sumirko, niekas nuo lauko nepasiėmė. O kaip buvo sausra, tai ir balose totorkos išdegė. Budavo, eina žmonės per kaimus peralkę, bet nieko negauna. Eina į dvarus, bet prastiems žmonėms dvaro klėčių durys uždarytos. Tai viską suvalgė žmonės. Budavo, kauks, kauks iš vakaro prie tyarto šuo, o ryte, žiūrėk, jau puode verda... Žmonės duoną kepė su dronžlėmis pelais. Gerai, kad dar rusai padėjo. atvežė grūdų, kurių kiekvienas žmogus po du gorčiu gaudavo per savaitę. Šiaip — visi žmonės būtų išmirę, nors ir taip daug mirė nuo bado ir ligų.

Sunkus žmogaus gyvenimas buvo ir baudžiavą panaikinus. Visus spaudė dideli mokesčiai: pagalvės, cinčas ir kt. O pinigų nėr. Jeigu nespėja ūkininkai išsimokėti mokesčius, atsiunčia rusai du, tris kazokus ir juos laikyk, kol išmokėsi mokesčius. Tie kazokai dar ne bet ką ėdą... Suėda ir vištas, ir ančias. Ir verkiągaspadinė, pas kurią toki ūdunai atsikrausto, nes mokesčius vistiek reikia mokėti. Bet vis tai ne baudžiava, — pasiguodžia senutė. (b.d.)

Kokie Lietuvoje bus rinkimai?

Lietuvos laikraščiai pradėjo rašyti apie Lietuvos Seimo rinkimus, kad esą dar šiais metais bus renkamas Seimas. Bet kauno «Kuntaplis» iš tokių busimų rinkimų tik juokiasi ir juos pašiepia, nes ir «Kuntaplis» žino, jog Lietuvos žmonėms nebus leista rinkti Seimą ir kad Lietuvos žmonių pareigos prie Smetonos, rinkti ką kitą, o ne Seimą. Štai kaip «Kuntaplis» busamus rinkimus pašiepia:

Laikraščiai pradėjo rašyti, kad šį pavasarį busių rinkimai. Tačiau kas busių renkamas, kas rinksiąs ir ką rinksią taip niekas ir nežino. O nežino todėl, kad į šiuos klausimus niekas kaip reikiant neįsigilina. Či įsigilinus aiškėja štai kas:

Šį pavasarį rinkimai tikrai bus. Visų pirma bus renkamos pavasario skrybėlės. Šiuose rinkimuose dalyvaus vienos moterys, o vyrai neturės balso. Vėliau moterys rinks dar pavasario kostiumus ir paltus. Po to bus renkami siuvėjai ir siuvėjos. Juos moterys rinks viašu balsavimu, vienos su kitomis pasitarusios.

Taip jau pavasario įtakos pagauti dar prieš Velykas daugelis vyrų rinko sau žmonas. Kas išrinkti nespės pavasarį, galės rinkti rudenį. O kas ir rudenį nespės išrinkti, galės rinkti kitą pavasarį ir taip toliau dar kokius dešimt metų. Šiuose rinkimuose dalyvauja tik vieni vyrai, nes nežiurint teisių lygybės moterys juose balso neturi. Žmonių rinkimai yra vykdomi slapta, bet nevisuotinai, kad konkurentai nesužinotų.

Atsižvelgiant į korporatyvinę rinkimų sistemą, atskiromis korporacijomis rinkimai bus vykdomi sekančiais:

Ūkininkai visų pirma šį pavasarį rinks lauką, kuriame sėti vasarųjų, o kuriame sodinti bulves. Kas liečia bernus ir merginas, tai juos ūkininkai jau išrinko apie Kalėdas.

Darbininkai bedarbiai rinks miestų ir miestelių soduose suolus, ant kurių galėtų orui atsilus miegoti.

Inteligentai bedarbiai rinksis dėdes ir tetas, kurie galėtų jiems sudaryti protekcijas.

Pramonininkai ir sindikatninkai rinks iš vartotojų pinigus.

Prekybininkai už kainų neišstatymą rinks protokolus.

Vartotojai rinks verslininkų mėlinuosius ženklus.

Valdininkai rinksis kurortus, kad žiemą įstaigose pasilsėję vasarą turėtų kur pavargti.

Revizoriai rinks vietas, kuriose galima būtų surasti išaikvotojus.

Tefsmaf rinksis, ką iš eilės galima pasodinti į kaltinamųjų suolą.

Dar ir daugiau galima būtų šį pavasarį rinkimų numatyti, bet pakanka ir išvardintųjų. O kai ateis vasarą ir vėl prasidės nauji rinkimai.

Išvažiavusios be vyrų į Palangą ponios rinksis kavaličius, o išvažiavę be žmonių vyrai rinksis ponias. Šie rinkimai bus visai slapti.

Visuose miškuose moterėlės rinks grybus ir uogas. Šie rinkimai bus visi tik tiems, kas turės girininkų pažymėjimus, gi tiems kas tų pažymėjimų neturės, rinkimai bus slapti.

Taigi, kaip matome, šį pavasarį ir vasarą rinkimai tikrai bus ir kiekvienas gali laisvai pasirinkti, ką jis rinks ir kaip jis rinks.

SVARBŲ IR NAUDINGA KIEKVIENAM

Assistencia Bandeirantes

Išrūpina savo nariams ir jų šeimoms:

CHAMADOS, PASAŽUS, CARTAS de IDENTIDADE ir PILIETYBĖS

dokumentus teisėtai, skubiai ir su 30% nuolaidos nuo bendrų kainų. UZSIRAŠYTI Į NARIUS galima kiekvieną dieną. Įstojimo mokėstis 5\$, ir mėnesinis mokėstis 5\$. Platesnes informacijas teikiame darbo valandomis nuo 8 iki 11½ val. ryto.

Praęda da Sé, 50, 3 aukš., salė 21 LAISKAMS — Caixa postal, 3522, São Paulo

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbonis

ADRESAS: Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidas“. Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Zimu ir progresyviai didejanti nuolatini uzdarbi

Siūlo stambi vėtinė firma, kur norėdama išplėsti taip pat ir Brazilijos lietuvių tarpe savo garbingus socialinius, kultūrinius ir komercinius veikimus Pajieško darbščių ir prityrusiu bendradarbių abiejų lyčių, būtent atstovų, agentų ir kolektorių ne tik São Paulo mieste bet ir kiekvienoje Brazilijos vietoje.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto, Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Construtora Lar Ltda. Laiškams — caixa postal, 3522. S. Paulo.

DĖMESIO

Jeigu norite pagerinti bei apdrausti savo būvį, ir užtikrinti savo šeimos gerovę o taip pat gauti paskolą, kreipkitės į Kompanija CONSTRUTORA LAR Ltda Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Laiškus galima rašyti lietuvių kalboje, caixa postal, 3522. S. P.

Skatydamas Aida, žinosi Viską.

Baras Restoranas

Labai geromis sąlygomis, dėl savininko ligos, parsiduoda Baras — Restoranas, pilnai ir gerai įrengtas, yra biliariai. Baro — Restorano patalpa nuomuojamą, bet nuoma išrenkama ž kambarius. Rua da Mooca, 362. Prie gelžk. vartų.

Laukiniaí Laikrascių Neskaító

500\$000 in mėnesi

Ir daugiau siūlo vyrams ir moterims prityrusiems švariame komerciniame darbe. Platesnės informacijos teikiamos nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 6 val. vakaro darbo dienomis

Construtora do Lar Ltda.

Capital movel e realizado: 5.100.000\$000
Autorizada e fiscalizada pelo Governo Federal, conforme decreto de 23-5-1917, sob n. 12. 475

Centras: Praça da Sē, 50 - 3. andar Fone 2-2232
Caixa Postal, 3522 - S. Paulo
Carta Patente nr. 115

Departamentai de: Sorteios, Imobiliario Assistencia «BANDEIRANTES»
Representações Publicidade «C. L. L.»

Agencijos didesniuose šios šalies miestuose

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA — AKUŠERIJA
Motery, vidujinės, žarnų ir odos ligos

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagelba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31. (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

SIUVYKLA

ESTAN

Siuvykla Estan — tai viehintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siuvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač palėms ir kostiumams.
Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stoti.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeituros namų statybai tam, kas pirks sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Vila Zelina.

Lietuvis Dailinėninka

Lionginas Pazikas

Daro įvairius paveikslus ant drobėse aliejiniais dažais, kaip portretų, vaizdus iš notraukos ir kt. Darbas sąžiningas, ir pigos. Adresas, rua Newton Prado, 140. Bom Retiro

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė— 25.

Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Šančiai, Vytarto g. 52.
Lithuania — Europa.

DULR JUS IŠGARSINS

Per Draugiją Užsienio Lietuv. Remti galite pasiskelbti viso pasaulio lietuvių spaudoje.

Dėl Sąlygų DULR kreipkitės į
Nepriklausomybės Aikštė 3,
KAUNAS, LITHUANIA

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonis prima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.
Rua da Graça 69. Tel. 5-1451. São Paulo

Siuvykla Galecko

Priima įvairius vyriškų rūbų užsakymus kurie išpildomi greitai ir sąžiningai. Darbas atliekamas tikrų specialistų pagal naujausias madas ir prižiūrimas paties Galecko — diplomuoto siuvėjo

Adresas:

R. Duque de Caxias, 257. Tel. 4-1457. S. Paulo

LABORATORIJĄ
MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS
 (Nugarakaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)
 Tikras ir geras.
Dr. M. KANDIA ir A. KOGANO
 Rua, Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
 Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE
"José Paulino"
RUA JOSÉPAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)
 Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.
 Su pagarba Provizorius **A. RUMMEL**
 Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff
 (Maskvos universiteto)
 su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.
Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.
 Konsultorija ir gyvenamoji vieta
 Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE
 (Maskvos gydytojas 1914 m.)
 Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
 Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
 Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kamapas rua Boa Vista ir 25 de Março).
 Gyvenamoji vieta ten pat 5 ankšte. Telefonas 2-5068

Dr. S. Meitin
 Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu
 Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis.
 Gydomas kalnų saule.
 Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
 Susikalbama lietuviškai.
 Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
 Tel. 4-1705.

Vaistinė Passerini
 Provizoriaus
Carlos Passerini
 Leidziamė adatas. Kainos pigios. Patar-
 naujame ir nakti.
 Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)
 Telefone 5-3584, S. PAULO

PRISIEKŠIS VERTĖJAS
MIGUEL COUGNE
Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO
 Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia vi-okių dokumentus, kaip antai: pasvadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

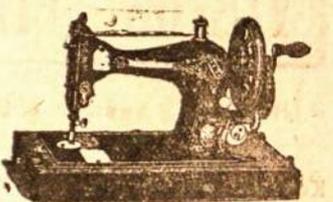
Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS
 (Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)
 Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
 Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
 Telef. 2-1629
 Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia
 Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.
 Analizė ligoniams nemokama.
 Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
 Tel. 4-0218.
 Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

KIEKVIENO LIETUVIO NAMUOSE
 turi rasti
«Lietuvių Aidas Brazilijoje»
 Jo kaina:
 mėtamis 12\$
 pusei metu 7\$
 (Lietuvių Aidas Brazilijoje)
 Adresas
 (Rua da Mooca 424)
S. PAULO

Charutaria Central da Mooca
 Isteigta 1915 metais
Eduardo Rodrigues
 Visoklausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies bakas palaidas, pokeliai ir „corda“.
 Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
 S. Paulo, Rua da Mooca, 420 Tel. 9-1284.

D-ras Povilas Licciardi
 Santa Casa gydytojas -- operatorius
Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams
 Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.
SPECIALYBĖ: MŪTERU LIGOS
 Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v. Vyksta pasauktas į namus kiekvieną momentu. **DIENA ir NAKTI.**
Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. — São Paulo,

Siuvamos Masin

 Padevatos siuvamos masinos, beveik naujos, pigiausiomis kainomis, tik
CASA ADÃO
R. Cons. Ramalho, 1040
 Campes Av. Brigadeira Luiz Antonio Telefonas: 7-6191.
 Persiuntimas interioras mūsų sąskaiton Bondes: 3, 5, 30, 47.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoj 12\$. Pinigus siūsti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH
 R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Rot Atsižvelgdamas į suokų laiką outarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro porceleno 8\$000;
 Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
 Isteigta 1890 metais
 Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.
 Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt
 Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO
 Telephone 4-5576

FOTOGRAFAS IS KAUNO
GILUC
 Savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.
 Be to, europiečiams daro nuolaidą.
 Adresas: Rua José Paulino, 118a Bom Retiro.

LIETUVIŠKA SPRAUSTUVĖ
rua da Mooca, 424
 Atlieka visokius rūšis darbus įvairiomis kalbomis. Darbas atliekamas įvairiai greitai ir pigiai. Reikės esant visuomet kalbėti tik lietuviškai ir lenkiškai.
R. da Mooca, 424

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Rezoliucija kaštavo 10\$000

Mokos lietuvių mokyklų, mok. Korsako kambary buvo nuo senų laikų sukrautos ir nenaudojamos iš Lietuvos prisijusios «viltiečiams» knygos. Kadan gi niekas nežinojo, kam tos knygos priklauso, tai Konsulas mokyklos vedėjui liepė tas knygas paimti į mokyklos knygyną. Viltiečiai sužinojo, kad tos knygos yra jų, pakėlė skandalą ir Konsulą išvadino net Muravjovu, kam jis jų pelyjančias knygas liepė sunėsti į mokyklos knygyną, jų žodžiais tariant, «sukontfiskavo». Mokos viltiečių skyrius su Nalivaika ir Korsaku priešaky ėmėsi «griežtų priemonių» prieš konsulą dėl knygų konfiskavimo. O toji «griežta priemonė» — surašyti protesto rezoliuciją prieš Konsulą ir paskelbti ją kunigo «Šviesoj».

Kaip buvo tarta, taip ir padaryta: «Šviesoj» buvo surinkta rezoliucija su Nalivaikos ir Korsako parašais. Bet «protesto rezoliucija» Šviesos neįvydo. Prieš atiduodant į spaudą kunigo laikraštį «Šv.», Nalivaika atbėgo spaustuvėn ir per «gyvą dieną» maldavo zecerio, kad tas išimtų «protesto rezoliuciją», o į jos vietą surinktų kokią nors bažnytinę kroniką. Bet zecerius būta atkaklaus, nors ir «tautiškumo naudai», bet uždyką nesuliko koisti pagaminatą puslapio tekstą. Prasidėjo derybos ir susitarta 10\$ už išėmimą «protesto rezoliucijos» prieš Konsulą. Vyt. Nalivaika sumokėjo zeceriumi 10\$, o zeceris rezoliucijos vieton dėjo Panevezio balų atvaizdą.

Kas-kas

LIETUVOS KARALIAUS AUGUSTO II VIEŠPATAVIMAS

(Tąsa iš 2-tro p-pio)

Ne kitaip jis elgėsi su savo ištikimiausiais patarėjais, kancleriais, dvarininkais, kariškais vadais ir orgijų kompanijonais, prikimšdamas jais Koenigstein tyitovės rusius. Atmintina istorija, kaip jis rusyje laikė savo aukso kalkką Boettgerį, norėdamas jį priversti išrasti auksą.

Jis atšurdavo tokiuose finansiškuose trukumuose, kad už paskolas užstatydavo ištisas provincijas. Pavyzdžiui, Brandenburgo valdovui jis atidavė vieną savo geriausių kariuomenės pulkų už šešias brangias vazas.

Augustas II pats pasiūlė parduoti ir visą Lietuvos—Lenkijos karalystę, patiekdamas padalinimo planą protėviam Fridrico Didžiojo, kurs tą planą ir įvykdė.

PAIEŠKOJIMAI

Ona Neliubavičaitė paieško savo brolių Vincą Neliubavičių, 22 m. amž. Prieš 5 metus jis dirbo Paraná estade ant kelio ir nuo to laiko nėra nuo jo jokios žinios. Paties brolio prašau atsiliepti arba kas žino, kur jis randa-si, malonėkite pranešti, būsių labai dėkinga. O. Neliubavičaitė, rua Tabajara, 2. — S. Paulo.

Susipažinimui

Paieškau susipažinimui vaikino lietuvio, esu 19 metų amžiaus mergina, neseniai iš Lietuvos ir gyvenu toli nuo lietuvių, todėl noriu susipažinti su lietuviu, o jei patiksime vienas kitan apsisvesime. Rašydami idekite savo foto. Adresas: Dois milreis Nr. 0 2652 Rua Coronel Theophilo Leme, 361 — Bragança.

Nugirstas pasika bėjimas

Jo dvidenybė ponas atsargos kapitonas konsulato «činauninkas» Juozas Ciuvinskis, rupindamasis lietuvių kolonijos reikalais, turėjo šiuo klausimu ilgą konferenciją ir nuomonių pašidalinimą su ponu atsargos puskarininkiu irgi konsulato «činauninku» Antanu Šmbeliu.

Ponas ir taip toliau J. Ciuvinskis pareiškė savo nuomonę apie liudnas kolonijos organizacinio gyvenimo perspektyvas. Sportininkai esą eina prie bankroto, jų gyvenimo dienos suskaičytos, nes jie nusisportavo visais atžvilgiais. Viltiečiai irgi suglėrę kaip «Grigo ratai» ir jau esą greitai nebebūs kam koloniją žadinti iš miego triukšmais, girtuoklavimais, peštynėnėmis ir kitokiom tautiškom zobovom.

Ką daugiau šiedu mūsų kolonijos garbingų organizacijų atstovai — li-thuauietis ir viltietis, — kalbėjosi, nežinau, tad apie tai daugiau pranešti nieko negaliu.

Klaustukas

io de Janeiro lietuviams

Rio de Janeiro lietuviai gali nusipirkti laikraštį «Aidas» pavieni-niais numeriais ir užsiprenumeruoti restorane — kavinėje «Vilnius», rua de Catumby, 4. — Rio de Janeiro.

Dingo be žinios ponas Bizūnas

Vyriausias tautiško laikraščio «Lietuvio» redaktorius ponas Bizūnas, kažtu kur be žinios dingo. Tuo labai yra susitupinęs visas «lietuviškos karčiamos» štabas. Vieni kalba, kad jis galą gavo nuo girtuoklavimo, (mat, buvo chroniškas girtuoklis), ki-

ti kalba, kad viena tamsią naktį per langą pabėgęs kažin kur į stepes ir sudurnavojęs (bėgimas per langą «Lietuvio» redaktoriams ne naujiena, taip atsitiko ir su nabašninku «Liet.» red. Atkočajėiu); kiti kalba, kad ponas Bizūnas pateko užgroty, nes esą įtar-tas baltųjų vergų prekyboje. O kaip iš tikrųjų yra su ponu Bizūnu, tai ponas dievas vienas tešino. Dėl to dabar Bizūno vedamoskyrio nėrakam vesti, tai laikinai tas špaltas užpildo P. Gaučio «Amazonės...»

Kas žino, gal ponas Bizūnas ir padėjo savo galvą kur į «krepšį» dirb-damas Smetonos ir tautiškos Lietuvos «vyr'ausybės» labui. Idėjos daug aukų pareikalauja...

Botagas.

Latvijos konsulas sušelpia lietuvius

Šiomis dienomis į Latvijos konsu-latą apsilankė bedarbis lietuvis Pr. M. Konsulas Nikolajs Ozalins mūsų tautiečiui išdavė raštelį, kad latvių būre ir pensijone būtų duodama jam nokvy-nė ir maistas, iki Pr. M. gaus darbą ir piniginiai sušelpė.

Pr. M. Latvių konsuluf yra de-kingas ir atėjęs į mūsų redakciją per Aidą išreiškia jam padėką.

Mum keista ir nesuprantama, ko-dėl lietuviai kreipiasi į svetimų valstybių konsulatus, kaip lenkų, vokiečių, latvių? Juk lietuviai turi Lietuvos konsulą, turi «lietuvių namus» Lietu-vos valstybės lėšom užlaikomus. Kas į tai atsakys?

Red.

Žmogus, kuris matė velnią ir buvo pragara

Neseniai mūsų kunigo laikraš-tis, pranešis buvo, kad koks tai Ju-goslavijos bernas matė «poną dievą» ir su juo ilgai kalbėjęsis apie kažin kokius dalykus.

Bet kam mum ieškoti tokjų ligo-

nių Jugoslavijoje, kad jų esama ir pas-mus čia Brazilijoje ir tai dar lietuvių tarpe.

Štai jis, Kazimieras Lasauskas apie 40 metų amžiaus, būves Lietuvos ar-mijos karininkas, o gal dar ir kapito-nas, kilęs iš Vilniaus krašto ir atvyko Brazilijon laimės ieškoti; kasp jis pats sakosi. Bet jis tos laimės surasti ne-galėjo, nes už visą Brazilijoje buvimo laiką, jį persekiojusi pikta dvasia ir labai daug jam materialinių nuostolių pridariusi.

Mūsų tautietis, ateargos karininkas K. Lasauskas, atvykęs Brazilijon ėmėsi visokio darbo kad uždirbtų sau ir savo šeimynai pragyvenimą, bet piktosios dvasios visur jam kliudė, net ir šeimyninį jo gyvenimą o sugriovė. Mat, piktoji dvasia iš jo buvo atėmusi vyrišką pajėgumą seksualinia-me gyvenime...

Pastaruoju laiku jis buvo išvykęs į Minas estadą, kur buvo pradėjęs degti kalkęs ir turėjo pasistatęs net 3 pečius. Bet 6 mėnesius piktosios dvasios jam nedavė «pakajaus» nei dieną nei naktį — išardė jo krosnis, vokdavo iš jo mažiausią daiktą, o nak-timis neduodavusi jam miegoti — tai žadindavo, tai pešiodavo, tai glosty-davo.

Užklausus jo, ar jis matė tas pik-tas dvasias, pareiškė, kad matė. Pir-mą sykį jam pasirodė žmogaus didžio, su ragais, su ilga uodega, ilgais na-gais ir apžėlusi lyg samanon. Be to, jį kalbėjusi žmogaus balsu ir galėjusi pavirsti gyvate, ožka, paukščiu, katinu ir p. Vieną sykį tas kypsas vyliojęs jį su aukso ir deimantais.

Bet kypsas ne tiek jam baimės privarė, kiek pragaras, nes piktosios dvasios jį buvo nuvedusios į pragarą ir parodžiusios pragaro tamsybę, kur velniai žmonių «dūšias» kankinuos. Pragare jis buvo neilgai, bet kaip iš jo išėjo, tai visas drebėjęs iš baimės.

Užklausus jo ar jis tiki į Dievą, — atsakė jog yra tikintis, nes savo akimis matė tai, ką kunigai pasakoja iš sakyklų.

Ot, čia ir bus to žmogaus tra-gėdija — aklas tikėjimas jį padarė ligoniu. Kas užtai yra atsakingas, kas jį pagydis iš haliucinacijų, prie kurių privedė fanatiškas tikėjimas į visokias skelbiamas pasakas?

Krsp.

HOTEL DAVID

Rua Conceição N. 97
PRIE LUZ ST. — TELEF.: 4-0410

Kambarys vedusiems	— —	nuo 6\$ iki 10\$000
Kambarys pavieniems	— —	" 4\$ " 5\$000
Lova pavieniems	— —	" 2\$ " 3\$000
Pietus po	— — — —	1\$800
Sortidos po	— — — —	\$800
Bifai po	— — — —	1\$000
Bifas su kiausiniu	— — — —	3000
Bifas su cibuliais	— — — —	1\$500

Įvairūs Sandvičiai — Kava ekspreso. Geriausi Baro gaminiai. Virtuvė pirmos klasės, prižiūrima paties savininko.

FRANCISCO FERNANDES TOMÉ

Tautietii!

Neliek neapsirinkęs šioje gražioje vi-loje sau žemės sklypo Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikame statybai medžiagą.

Raštinės:

Centrale: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Tel. 2 5023
Praça Zelina Villa Zelina
Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.